

("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 54/05)

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 62. сједници Представничког дома одржаној 19. јула 2005. године и 45. сједници Дома народа, одржаној 28. јула 2005. године, усвојила је

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

Овим законом уређују се заједничке основе јединственог система одређивања, приступа, коришћења, чувања и заштите од неовлашћеног откривања, уништавања и злоупотребе тајних података из надлежности Босне и Херцеговине, ентитета и осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине који се односе на јавну безбједност, одбрану, спољне послове или обавјештајну и безбједносну дјелатност, престанак тајности таквих података, те поступак безбједносног провјеравања и издавање безбједносне дозволе за приступ тајним подацима.

Члан 2.

(Примјена Закона)

Одредбе и рјешења Закона о заштити тајних података (у даљњем тексту: Закон) примјењиваће се на све институције, органе, правна лица и грађане Босне и Херцеговине и дужни су да их се придржавају државни и ентитетски органи, вршиоци јавних дужности, органи локалне управе, органи управе на свим другим нивоима власти, привредне и друге организације и институције које у спровођењу својих законских овлашћења производе, имају приступ и користе те податке, као и запосленици у тим органима, организацијама и институцијама.

Члан 3.

(Примјена Закона на друга правна и физичка лица)

(1) У складу са Законом, дужни су да поступају и извођачи грађевинских и других радова, сервисери информатичке и друге опреме, као и добављачи којима се достављају ти подаци при обављању њихових послова.

(2) Свако лице којем се повјери тајни податак или се на други начин упозна са садржајем тајног податка одговорно је за његово чување и заштиту његове тајности.

Члан 4.

(Значење израза)

Изрази коришћени у Закону имају сљедећа значења:

- а) **Тајни податак** је чињеница или средство које се односи на јавну безбједност, одбрану, спољне послове или обавјештајну и безбједносну дјелатност Босне и Херцеговине, који је потребно, у складу с одредбама Закона, заштитити од неовлашћених лица и који је овлашћено лице означило ознаком тајности.
- б) **Тајни податак друге државе, међународне или регионалне организације** је податак који је Босни и Херцеговини, односно њеним надлежним органима, доставила друга држава,

међународна или регионална организација, односно њени органи, очекујући да ће тај податак остати заштићен, а карактер тајног податка друге државе, међународне или регионалне организације имају сви подаци који су производ сарадње Босне и Херцеговине, односно њених надлежних органа, с другом државом или органима међународне или регионалне организације за које се међусобно договори да морају остати тајна.

- ц) **Докуменат** је сваки написан, одштампан, нацртан, умножен, фотографисан, снимљен на носачу информација, односно подлози, видљив или некакав други запис тајног податка.
- д) **Медиј** је свако средство које садржи тајне податке.
- е) **Одређивање тајности податка** је поступак којим се тај податак, у складу са Законом, одређује као тајан, с одређеним карактером, степеном и роком тајности.
- ф) **Приступ** је поступак упознавања лица с тајним податком или могућност упознавања лица с тајним податком на основу дозволе за приступ тајним подацима.
- г) **Коришћење тајних података** је поступак употребе таквих података од овлашћеног лица при обављању дужности, уз заштиту извора и начина доласка до њих.
- х) **Чување тајних података** је прописана процедура одржавања изворности података и спречавање њиховог откривања, уништавања и злоупотребе од неовлашћеног лица, органа, средстава јавног информисања, организације или институције.
- и) **Заштита тајних података** је физичка и материјално-техничка процедурална радња, активност или поступак с циљем спречавања уништења, отуђења или злоупотребе тајног податка.
- ј) **Престанак тајности податка** је законита промјена тајног податка у податак који је доступан заинтересованима у складу с општим прописима које утврђује надлежни орган.
- к) **Безбједносна провјера лица** је процес који, прије његовог ступања на дужност на којој има или постоји могућност стицања увида у тајне податке, спроводи овлашћени орган чија је обавеза да дође до податка о могућим безбједносним сметњама за вршење дужности.
- л) **Безбједносна дозвола** је исправа на основу које лице које је било предмет безбједносне провјере и за које нема безбједносних сметњи стиче услове за приступ, коришћење, заштиту и чување тајних података.
- м) **Безбједносне сметње** су подаци или чињенице до којих се дође поступком безбједносне провјере и на којима се заснива сумња у повјерење или лојалност лица које је предложено за одређену дужност или кандидовано за добијање безбједносне дозволе.
- н) **Угрожавање интегритета Босне и Херцеговине** је објективна пријетња или чин напада на уставни поредак, независност, територијалну цјеловитост, суверенитет, безбједност, одбрамбену способност и међународни субјективитет Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Приступ тајним подацима свих степена)

(1) Изузетно од одредаба Закона, приступ тајним подацима свих степена без безбједносне провјере, односно издавања дозволе за приступ тајним подацима имају сљедећа лица:

- а) чланови Предсједништва БиХ
- б) предсједник и потпредсједници Федерације БиХ и Републике Српске
- ц) судије Суда БиХ и Уставног суда БиХ
- д) државни тужилац Босне и Херцеговине
- е) државни правобранилац Босне и Херцеговине
- ф) судије свих судова на подручју Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта
- г) тужиоци на свим нивоима у Федерацији БиХ, Републици Српској и Брчко Дистрикту
- х) правобраниоци на свим нивоима у Федерацији БиХ, Републици Српској и Брчко Дистрикту.

(2) Лица из става (1) овог члана имају приступ искључиво тајним подацима потребним за вршење њихових дужности у складу са Законом и не могу захтијевати приступ документима који се не односе на питања у њиховој надлежности.

Члан 6.

(Приступ тајним подацима степена ИНТЕРНО и ПОВЈЕРЉИВО)

(1) Приступ тајним подацима степена ИНТЕРНО и ПОВЈЕРЉИВО, без безбједносне провјере и дозволе, имају:

а) На нивоу Босне и Херцеговине:

- 1) предсједавајући, министри и замјеници министара у Савјету министара БиХ,
- 2) генерални директор, замјеник генералног директора и главни инспектор Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ,
- 3) директор и замјеници директора Државне агенције за истраге и заштиту,
- 4) директор и замјеници директора Државне граничне службе,
- 5) руководиоци органа, односно правних лица која су надлежна и обављају послове из области наведених у члану 8. Закона, а нису посебно наведени у овом члану,
- 6) чланови колегијума Представничког и Дома народа Парламентарне скупштине БиХ,
- 7) посланици у Представничком дому и делегати у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ,
- 8) гувернер и вицегувернер Централне банке БиХ,
- 9) Омбудсмен Босне и Херцеговине.

б) На нивоу ентитета Босне и Херцеговине:

- 1) премијер владе и министри у владама Федерације БиХ и Републике Српске,
- 2) чланови колегијума законодавних органа Федерације БиХ и Републике Српске,
- 3) посланици у законодавним органима Федерације БиХ и Републике Српске,
- 4) руководиоци органа и управа, односно правних лица на свим нивоима у Федерацији БиХ и Републици Српској који су надлежни и обављају послове из области наведених у члану 8. Закона.

ц) На осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине:

- 1) градоначелник Брчко Дистрикта,
- 2) чланови Колегијума Скупштине Брчко Дистрикта,
- 3) посланици у Скупштини Брчко Дистрикта,
- 4) премијер владе и министри у владама кантона,
- 5) чланови колегијума законодавних органа кантона,
- 6) посланици у законодавним органима кантона,
- 7) градоначелници градова и начелници општина у Федерацији БиХ и Републици Српској,
- 8) предсједавајући законодавних органа градова и општина у Федерацији БиХ и Републици Српској.

(2) Листу институција и функционера из става (1) тачка а) алинеја 5) и става (1) тачка б) алинеја 4) овог члана утврдиће Савјет министара БиХ.

(3) Лица из става (1) овог члана имају приступ искључиво тајним подацима потребним за вршење њихових дужности у складу са Законом и не могу захтијевати приступ документима који се не односе на питања у њиховој надлежности.

Члан 7. **(Приступ тајним подацима степена ИНТЕРНО)**

(1) Сва лица која врше дужност или раде у органу имају приступ тајним подацима степена **ИНТЕРНО**.

(2) Лица из става (1) овог члана почетком мандата, односно при преузимању дужности својеручно потписују **изјаву** о упознавању са Законом и другим одговарајућим прописима који уређују безбједност тајних података и преузимању обавезе поступања према тајним подацима у складу са Законом и другим одговарајућим прописима.

Члан 8.

(Значење израза "тајни податак")

Тајним се сматра податак чије би откривање неовлашћеном лицу, средствима јавног информисања, организацији, институцији, органу или другој држави, односно органу друге државе, могло проузроковати угрожавање интегритета Босне и Херцеговине, нарочито у области:

- а) јавне безбједности,
- б) одбране,
- ц) спољних послова и интереса,
- д) обавјештајних и безбједносних интереса Босне и Херцеговине,
- е) комуникационих и других система важних за државне интересе, судство, пројекте и планове значајне за одбрамбену и обавјештајно-безбједносну дјелатност,
- ф) научних, истраживачких, технолошких, привредних и финансијских послова од важности за безбједност функционисања институција Босне и Херцеговине, односно безбједносних структура на свим нивоима државне организације Босне и Херцеговине.

Члан 9. (Одступања)

Не може имати карактер тајности онај податак којем се тајност одређује с намјером прикривања извршеног кривичног дјела, прекорачења или злоупотребе овлашћења, с циљем прикривања било које незаконитости или прикривања административне грешке.

Члан 10. (Услови за приступ тајним подацима)

Приступ тајним подацима могућ је само уз услове утврђене Законом и другим подзаконским прописима издатим на основу Закона, односно међународним или регионалним споразумима које је закључила Босна и Херцеговина.

Члан 11. (Чување тајности података)

(1) Сви функционери из члана 5, односно члана 6. Закона, као и остали функционери и запосленици који имају законско овлашћење за приступ тајним подацима, имају обавезу да као тајне чувају податке све до скидања с њих ознаке тајности без обзира на то како су до њих дошли, а то важи и након истека њиховог мандата, престанка радног односа, односно престанка вршења дужности или чланства у одговарајућем органу.

(2) Функционери и запосленици који немају законско овлашћење за приступ тајним подацима, као и грађани Босне и Херцеговине који дођу у посјед или стекну увид у тајне податке на начин који није у супротности са законом, преузимају обавезу чувања података из става (1) овог члана.

(3) Лица из става (2) овог члана обавезна су да пријаве руководиоцу органа у којем су запослени или органу унутрашњих послова неовлашћен приступ тајним подацима и да дају изјаву о околностима под којима су стекла увид у тајне податке.

Члан 12. (Чување тајности података друге државе, међународне и регионалне организације)

(1) Приступ, коришћење, чување и заштита тајних података друге државе, међународне или регионалне организације обавља се у складу са Законом и подзаконским прописима издатим на основу Закона, односно на основу споразума склопљеног између Босне и Херцеговине, с једне стране, и друге државе, међународне или регионалне организације, с друге стране.

(2) За приступ тајним подацима из става (1) овог члана потребне су одговарајуће дозволе које се

издају у складу са Законом. Сва лица којима је потребан приступ тајним подацима из става (1) за вршење својих дужности морају проћи безбједносно провјеравање, односно добити одговарајућу дозволу, у складу са Законом.

(3) Савјет министара БиХ ће посебним прописом, у складу са Законом, детаљније регулисати издавање дозволе за приступ тајним подацима из става (1) овог члана.

ГЛАВА II - ОДРЕЂИВАЊЕ ТАЈНОСТИ ПОДАТАКА

Члан 13.

(Овлашћена лица за одређивање тајности података степена ИНТЕРНО, ПОВЈЕРЉИВО И ТАЈНО)

(1) Тајност података, у складу са законским условима и процедуром, одређује овлашћено лице.

(2) Степен тајности ИНТЕРНО, ПОВЈЕРЉИВО и ТАЈНО могу одредити само сљедећа овлашћена лица:

- а) гувернер Централне банке БиХ,
- б) предједавајући комисија Парламентарне скупштине БиХ,
- ц) предједник Суда БиХ и предједник Уставног суда БиХ,
- д) државни тужилац Босне и Херцеговине,
- е) државни правобранилац Босне и Херцеговине,
- ф) премијер Федерације БиХ и премијер Републике Српске,
- г) предједавајући законодавних тијела Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта,
- х) предједници свих судова на подручју Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта,
- и) тужиоци на свим нивоима у Федерацији БиХ, Републици Српској и Брчко Дистрикту,
- ј) правобраниоци на свим нивоима у Федерацији БиХ, Републици Српској и Брчко Дистрикту,
- к) градоначелник Брчко Дистрикта,
- л) предједавајући Скупштине Брчко Дистрикта,
- м) премијери кантона у Федерацији БиХ,
- н) предједавајући законодавних органа кантона у Федерацији БиХ,
- о) функционери из члана 6. став (1) тачка а) алинеја 5) и става (1) тачка б) алинеја 4) овог закона,
- п) изабрани или именовани функционер који је за одређивање, приступ, коришћење, чување и заштиту тајних података овлашћен Законом, подзаконским прописима издатим на основу Закона или га је за то писмено одредило овлашћено лице, и
- q) лице које је као запосленика тог органа, институције или организације за то писмено одредило овлашћено лице.

(3) Овлашћена лица из става (2) тачке п) и љ) овог члана не могу преносити добијена овлашћења на друга лица.

(4) Овлашћена лица из става (2) овог члана, ако је то предвиђено Законом, морају имати одговарајућу дозволу, односно овлашћење.

(5) Савјет министара БиХ може, уз сагласност Предсједништва БиХ, и након консултација с генералним директором ОБАБиХ, одлуком додијелити право одређивања степена ИНТЕРНО, ПОВЈЕРЉИВО и ТАЈНО у случајевима оснивања нових институција у Босни и Херцеговини или околностима значајним за безбједност Босне и Херцеговине.

Члан 14.

(Овлашћена лица за одређивање тајности података степена ВРЛО ТАЈНО)

(1) Степен **ВРЛО ТАЈНО** могу одредити само сљедећа овлашћена лица:

- а) чланови Предсједништва БиХ
- б) предсједавајући и министри у Савјету министара БиХ
- ц) генерални директор Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ
- д) директор Државне агенције за истраге и заштиту
- е) директор Државне граничне службе
- ф) предсједавајући Предстваничког дома и предсједавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ
- г) предсједавајући комисија Парламентарне скупштине БиХ надлежних за обавјештајна и питања одбране и безбједности
- х) надлежни војни команданти које одреди министар одбране БиХ
- и) предсједник и потпредсједници Федерације БиХ и Републике Српске.

(2) Лица из става (1) овог члана могу, такође, одређивати и степен тајности ИНТЕРНО, ПОВЈЕРЉИВО и ТАЈНО.

(3) Овлашћена лица из става (2) овог члана, ако је то предвиђено Законом, морају имати одговарајућу дозволу, односно овлашћење.

(4) Савјет министара БиХ може, уз сагласност Предсједништва БиХ и након консултација с генералним директором ОБАБиХ, одлуком додијелити право на одређивање степена ВРЛО ТАЈНО у случајевима оснивања нових институција у Босни и Херцеговини или околностима значајним за безбједност Босне и Херцеговине.

Члан 15.

(Одређивање тајности података у другим органима)

Процедуру одређивања тајности података у привредним организацијама и заводима прописује министар спољне трговине и економских односа БиХ, уз сагласност министра одбране БиХ и министра безбједности БиХ.

Члан 16.

(Предлог за одређивање тајности података)

Сваки функционер, запосленик и лице ангажовано у БиХ, ентитетском или органу, институцији и организацији на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине обавезни су да, у оквиру својих овлашћења, процијене безбједносни значај података и предложе овлашћеним лицима одређивање тајности тих података, ако то оцијене потребним.

Члан 17.

(Поступак одређивања тајности података)

(1) Овлашћено лице одређује тајност податка у тренутку његовог настанка, односно на почетку активности органа које ствара тајни податак.

(2) Дужност овлашћеног лица при одређивању степена тајности је да донесе оцјену о могућој штетности за безбједност Босне и Херцеговине, односно одговарајуће институције и органа, ако би тај податак био доступан неовлашћеном лицу.

(3) На основу оцјене из става (2) овог члана, одређује се степен тајности податка и он се означава у складу с одговарајућим одредбама Закона.

(4) Оцјена која је основ за одређивање степена тајности мора бити у писаној форми.

Члан 18.

(Остали случајеви одређивања тајности података)

(1) У случају када два или више података који сами по себи немају карактер тајности, али међусобним повезивањем представљају податак или докуменат који треба заштитити, дужност овлашћеног лица је да одреди тајност тог податка, односно документа.

(2) Ако само мањи дио документа који тајност добија на начин из става (1) овог члана садржи тајност само у једном дијелу, овлашћено лице дужно је да издвоји тај дио и с ознаком тајности да га приложи документу.

(3) Ако се тајни подаци користе при обједињавању, преформулисању, парафразирању или изради нових тајних података, одређује им се одговарајућа тајност.

Члан 19. (Степени тајности)

Тајни подаци из члана 8. Закона имају један од следећих степена тајности:

- а) ВРЛО ТАЈНО одређује се за податке чије би неовлашћено откривање угрозило интегритет Босне и Херцеговине и нанијело држави непоправљиву штету,
- б) ТАЈНО одређује се за податке чије би неовлашћено откривање нанијело изузетно штетне последице по безбједносне, политичке, економске или друге интересе Босне и Херцеговине,
- ц) ПОВЈЕРЉИВО се одређује за податке чије би неовлашћено откривање нанијело штету безбједности или интересима Босне и Херцеговине,
- д) ИНТЕРНО се одређује за податке чије би неовлашћено откривање могло штетити дјеловању БиХ, ентитетских или органа, организација и институција на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине.

Члан 20. (Међународни термини за степене тајности)

(1) Обавеза свих овлашћених лица је да тајне документе означавају једним од четири степена тајности из члана 19. овог закона.

(2) При означавању степена тајности докумената, нарочито за документе намијењене за сарадњу с обавјештајним, одбрамбеним или безбједносним институцијама других држава, међународних или регионалних организација, могу се, осим термина из члана 19. овог закона, користити термини на енглеском језику како слиједи:

- а) степену ВРЛО ТАЈНО одговара термин "ТОП СЕЦРЕТ",
- б) степену ТАЈНО одговара термин "СЕЦРЕТ",
- ц) степену ПОВЈЕРЉИВО одговара термин "ЦОНФИДЕНТИАЛ",
- д) степену ИНТЕРНО одговара термин "РЕСТРИЦТЕД".

Члан 21. (Одређивање најнижег степена тајности)

(1) Овлашћено лице мора при одређивању степена тајности одредити најнижи степен тајности који обезбјеђује заштиту податка потребног за очување интереса и безбједности Босне и Херцеговине.

(2) Документу с подацима којима је раније био одређен степен тајности мора се одредити најмање такав исти степен и рок тајности који већ имају ти подаци.

Члан 22. (Укидање тајности података)

(1) Овлашћено лице дужно је да укине тајност податка када се за то стекну услови одређени Законом.

(2) Образложење одлуке о укидању тајности податка мора бити у писаној форми, а то укидање тајности може да затражи лице којем је одбијен захтјев за добијање тог податка, о чему одлучује овлашћено лице.

Члан 23. (Промјена степена тајности)

Степен тајности може да промијени овлашћено лице које је тај степен одредило када се за то стекну услови утврђени Законом.

Члан 24. (Начин означавања тајних података)

- (1) Сваки тајни податак, односно сваки докуменат који садржи тајне податке мора да буде означен:
- а) степеном тајности,
 - б) начином престанка тајности,
 - ц) подацима о овлашћеном лицу, и
 - д) подацима о органу, организацији или институцији чије је овлашћено лице одредило тајност.
- (2) Ознаке из става (1) овог члана користе се у складу с врстом и карактером медија, а сваки податак или докуменат мора се обрађивати као тајан ако је означен степеном тајности.
- (3) Савјет министара БиХ посебним прописом детаљније ће регулисати начине и облике ознака тајности података, те физичке, организационе и техничке мјере и поступке за чување тајних података.

Члан 25. (Престанак тајности података)

- (1) Тајност податка, односно документа престаје:
- а) одређеног датума,
 - б) завршетком одређеног догађаја,
 - ц) истеком одређеног времена, и
 - д) укидањем тајности од стране овлашћеног лица.
- (2) Ако због карактера садржаја тајног податка није могуће одредити начин престанка тајности податка, његова тајност престаје истеком времена одређеног Законом о архивској грађи ("Службени гласник БиХ", број 16/01).
- (3) Овлашћено лице може да промијени начин и рок за престанак тајности податка ако за то постоје основани разлози, о чему се обавезно упознају сви они који су имали приступ том податку.

Члан 26. (Негирање постојања тајног податка)

Ако и сама чињеница признавања постојања одређеног тајног податка има штетне посљедице по безбједност Босне и Херцеговине и њене интересе, Босна и Херцеговина, ентитетски или орган, организација или институција на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине нису дужни да потврде нити да негирају постојање таквог податка, упркос захтјевима заинтересованих.

Члан 27. (Промјена тајности података)

- (1) Законски корисник тајног податка може да предложи овлашћеном лицу промјену тајности ако сматра да тајност није оправдана или није на одговарајући начин одређена.

(2) Овлашћено лице дужно је да предлог из става (1) овог члана размотри и о својој одлуци обавијести предлагача.

Члан 28.

(Достављање података од других држава, међународних и регионалних организација)

(1) Тајни подаци од друге државе, међународне или регионалне организације, у правилу, задржавају ознаке које су у употреби у тој држави, међународној или регионалној организацији, али је могуће те податке означити и у складу са Законом, при чему степен и начин чувања тајности података морају бити одговарајући.

(2) Државе, међународне или регионалне организације податке из става (1) овог члана достављаће органу који ће одредити Савјет министара БиХ. Тај орган обављаће пријем и поступање с подацима из става (1) овог члана, те након пријема података достављаће их овлашћеним лицима у институцијама и органима у Босни и Херцеговини којима су намијењени, о чему ће водити прописану евиденцију.

(3) Споразумима с међународним и регионалним организацијама може се одредити друга институција за пријем података из става (1) овог члана. Институција одређена споразумом има обавезу да одреди структуре и лица на радним мјестима за пријем тајних података, води прописану евиденцију о тим подацима, те да доставља мјесечне извјештаје органу из става (2) овог члана.

(4) Овлашћена лица у органу из става (2), односно става (3) овог члана морају имати дозволу за приступ тајним подацима степена ВРЛО ТАЈНО.

(5) Ако се подаци из става (1) овог члана достављају путем дипломатско-конзуларних представништва или мисије Босне и Херцеговине у другој држави, међународној или регионалној организацији, посебним рјешењем одредиће се лице које ће обављати послове достављања. То лице, као и шеф дипломатско-конзуларног представништва или мисије, мора да има дозволу за приступ тајним подацима степена ВРЛО ТАЈНО.

Члан 29.

(Међународни споразуми)

Међународним споразумима билатералног или мултилатералног карактера које ће у вези с размјеном тајних података Босна и Херцеговина потписати с другим државама, међународним и регионалним организацијама, потребно је одредити начин означавања тајних података Босне и Херцеговине у другим државама, међународним и регионалним организацијама који ће обезбиједити ниво заштите безбједности тих података у складу с одредбама Закона.

ГЛАВА III - БЕЗБЈЕДНОСНА ПРОВЈЕРА И ДОЗВОЛА ЗА ПРИСТУП ТАЈНИМ ПОДАЦИМА

Члан 30.

(Предмет безбједносних провјеравања)

(1) Лица која врше дужност или раде у органу, као и лица која се пријављују за радно мјесто у органу који производи, располаже или чува тајне податке, односно бави се обавјештајним или питањима из области одбране и безбједности биће предмет основног безбједносног провјеравања у складу с поступком за издавање дозволе за приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО.

(2) Листу органа на које се односи став (1) овог члана утврђује Савјет министара БиХ.

(3) У року од 30 дана од усвајања листе из става (2) овог члана руководилац органа, односно институције упућује захтјев за безбједносно провјеравање из става (1) овог члана Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ и омогућава јој приступ комплетној документацији потребној за обављање безбједносног провјеравања.

(4) Безбједносно провјеравање обавља Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ, која резултате безбједносног провјеравања, уз своју препоруку, у коју могу бити уграђена мишљења одговарајућих органа из става (5) овог члана и члана 56. Закона, доставља руководиоцу органа у којем је лице запослено или врши дужност, односно гдје се пријављује за радно мјесто. Руководилац органа доноси одлуку о постојању, односно непостојању безбједносне сметње.

(5) У процесу безбједносног провјеравања, унутрашње надлежне структуре органа из става (1) овог члана, ако постоје, дужне су да сарађују с Обавјештајно-безбједносном агенцијом БиХ.

(6) Лица из става (1) овог члана безбједносно ће се провјеравати сваких десет година у складу с поступком за издавање дозволе за приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО.

Члан 31. (Начин обављања безбједносних провјеравања)

(1) Безбједносна провјеравања за лица која конкуришу за радно мјесто, односно дужност у органу из члана 30. став (1) овог закона обавиће се прије именовања, постављења, односно пријема у радни однос. Лице за које се утврде безбједносне сметње неће бити именовано, постављено, односно примљено у радни однос за који је обављено безбједносно провјеравање.

(2) Лице код којег се утврде безбједносне сметње за вршење дужности или заснивање радног односа у органу из члана 30. став (1) овог закона може уложити жалбу Безбједносно-обавјештајној комисији за надзор над радом ОБАБиХ Парламентарне скупштине БиХ у року од 15 дана од дана достављања обавјештења о постојању безбједносних сметњи. Комисија о жалби расправља и доноси одлуку коју доставља руководиоцу органа из члана 30. овог закона.

(3) Руководилац ће доставити одлуку Комисије провјераваном лицу, у писаној форми, у року од осам дана од дана доношења.

(4) Против коначне одлуке којом се утврђује безбједносна сметња за обављање послова или дужности може се покренути управни спор код надлежног суда у Босни и Херцеговини у року од 30 дана.

(5) Након завршетка поступка пред надлежним судом, лицу којем се утврди непостојање безбједносне сметње припадају сва права одређена Законом.

Члан 32. (Статус лица)

(1) Радноправни статус лица на која се односи члан 30. став (1) овог закона остаје исти с даном ступања на снагу Закона, све док се не обави поступак безбједносног провјеравања у складу са Законом.

(2) Лица којима је коначном одлуком надлежног органа утврђена безбједносна сметња не могу даље вршити дужност, односно посао за који је обављено безбједносно провјеравање.

(3) На лица из става (2) овог члана примјењиваће се одредбе о прекобројности у законима који регулишу ову област. Изузетно од одредаба тих посебних закона, прекобројност у овом случају наступа када је и код лица коначном одлуком надлежног органа утврђено постојање безбједносне сметње.

(4) Лица на која се односи став (2) овог члана проглашавају се прекобројним, односно стављају на располагање када одлука, у складу са чланом 31. овог закона, постане коначна. Надлежни орган за доношење одлуке о прекобројности утврђен је посебним прописом. Иста лица распоређују се искључиво на упражњена радна мјеста у истој или другој институцији, у складу са Законом. У случају немогућности распоређивања због непостојања сличних радних мјеста, тим лицима престаје

радни однос, уз отпремнину утврђену Законом.

(5) Против одлука о проглашавању прекобројним, стављању на располагање, премјештају, престанку радног односа и отпремнинама, могу се примијенити правни лијекови, ако су предвиђени посебним законима који регулишу ову област.

(6) Против коначних одлука, донесених по правним лијековима, могу се водити судски спорови ако су они предвиђени посебним законом који регулише ову област, али предмет преиспитивања у поступку из става (5) овог члана, и жалбеног и судског, не могу бити коначне одлуке из чл. 30. и 31. Закона.

Члан 33.

(Изузеће за Оружане снаге БиХ и полицијске органе у БиХ)

(1) Изузетно од одредаба чл. 30. и 31. овог закона, основно безбједносно провјеравање за сљедећа лица обављаће унутрашња организациона јединица у Министарству одбране БиХ коју одреди министар одбране БиХ:

- а) професионална војна лица у Оружаним снагама БиХ
- б) војнике подофицире и официре у резервном саставу Оружаних снага БиХ
- ц) остала војна лица у Оружаним снагама БиХ, у складу с овим законом
- д) државне службенике, запосленике и остале службенике у институцијама одбране у Босни и Херцеговини.

(2) Изузетно од одредаба чл. 30. и 31. овог закона, основно безбједносно провјеравање обављаће Одјељење за унутрашњу контролу Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА) за сљедећа лица:

- а) полицијске службенике и
- б) државне службенике и запосленике у полицијским и другим безбједносним органима у Босни и Херцеговини.

(3) У смислу овог закона безбједносни органи су:

- а) Министарство безбједности БиХ,
- б) NSB INTERPOL и
- ц) Управне институције надлежне за обављање полицијских послова у Босни и Херцеговини.

(4) Лица из става (1) овог члана биће предмет основног безбједносног провјеравања у складу с поступком за издавање дозволе за приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО.

(5) Изузеће из овог члана не односи се на лица која су предмет безбједносног провјеравања ради издавања дозволе за које ће се примјењивати процедура у складу са Законом.

(6) Основна безбједносна провјеравања спроведена у складу с овим чланом могу бити коришћена у сврху издавања дозволе за приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО, у складу с овим законом.

Члан 34.

(Изглед и садржај докумената)

(1) За приступ тајним подацима степена: ПОВЈЕРЉИВО, ТАЈНО и ВРЛО ТАЈНО издаје се дозвола у складу са Законом.

(2) Изглед и садржај дозволе, изјаве као и осталих докумената прописаних Законом, ако није другачије прописано, утврдиће државни безбједносни орган.

(3) Документи из става (2) овог члана имаће одговарајући степен тајности у складу са Законом.

Члан 35.
(Захтјев за издавање дозволе)

(1) Руководилац органа у којем лице које је предмет безбједносног провјеравања ради, односно врши дужност, подноси захтјев за издавање дозволе министру безбједности БиХ, односно министру одбране БиХ, у складу са чл. 36. и 37. Закона.

(2) Листу радних мјеста, односно дужности за које је потребно издавање дозволе, одлуком ће утврдити руководилац органа из става (1) овог члана и уврстити је у систематизацију радних мјеста.

Члан 36.
(Лица надлежна за издавање дозвола)

(1) Лицима којима је приступ тајним подацима потребан ради вршења дужности у Савјету министара БиХ, Обавјештајно-безбједносној савјетодавној служби Савјета министара БиХ, Комисији за заштиту података БиХ, члановима и секретару Безбједносно-обавјештајне комисије за надзор над радом ОБАБиХ, члановима и секретару Заједничке комисије за одбрамбену и безбједносну политику и надзор над радом одбрамбених и безбједносних структура на нивоу Босне и Херцеговине, као и овлашћеним запосленицима Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, дозволу за приступ тајним подацима, у складу с одредбама овог и других посебних закона, издаје министар безбједности БиХ, или, по његовом овлашћењу, замјеник министра, узимајући у обзир мишљење Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ у које могу бити уграђена мишљења одговарајућих органа из члана 30. став (5) и члана 56. Закона.

(2) Изузетно од одредаба става (1) овог члана и члана 37. став (1) овог закона, лицима којима је приступ тајним подацима потребан ради вршења дужности у Министарству одбране БиХ и другим цивилним и војним структурама Оружаних снага БиХ, дозволу за приступ тајним подацима, у складу с одредбама Закона и других посебних прописа, издаје министар одбране БиХ, уз сагласност својих замјеника, узимајући у обзир мишљење Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ у које ће бити уграђена мишљења релевантних органа из члана 30. став (5) и члана 56. Закона.

(3) Изузетно од одредаба ст. (1) и (2) овог члана те члана 37. став (1) овог закона, дозволу за приступ тајним подацима министру безбједности БиХ и министру одбране БиХ издаје, у складу са Законом, руководилац органа из члана 75. Закона.

(4) О издавању дозвола из ст. (1) и (2) овог члана министар безбједности БиХ односно министар одбране БиХ дужни су мјесечно, а по потреби и чешће, да обавијесте Безбједносно-обавјештајну комисију за надзор над радом ОБАБиХ Парламентарне скупштине БиХ (у даљњем тексту: Комисија). Функционери из овог става достављаће Комисији извјештаје у писаној форми, што не искључује и подношење усмених извјештаја пред Комисијом.

Члан 37.
(Издавање дозвола за друге органе)

(1) Лицима којима је приступ тајним подацима потребан ради вршења дужности и обављања послова у другим органима БиХ, ентитета и органима на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине, узимајући у обзир мишљење Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ у које ће бити уграђена мишљења одговарајућих органа из члана 30. став (5) и члана 56. овог закона дозволу издаје министар безбједности БиХ или, по његовом овлашћењу, замјеник министра.

(2) О издатим дозволама из става (1) овог члана министар безбједности дужан је да мјесечно, а по потреби и чешће, у писаној форми обавијести Комисију за надзор над радом ОБАБиХ.

Члан 38.
(Врсте безбједносних провјеравања)

Зависно од карактера тајних података којима ће одређено лице имати приступ прије издавања дозволе, овлашћени функционер обезбиједиће спровођење:

- a) **основног безбједносног провјеравања** за именовање на дужност или заснивање радног односа у органу и издавање дозволе за приступ подацима степена ПОВЈЕРЉИВО,
- b) **проширеног безбједносног провјеравања** за издавање дозволе за приступ подацима степена ТАЈНО, и
- ц) **проширеног безбједносног провјеравања с безбједносним истраживањем** за издавање дозволе за приступ подацима степена ВРЛО ТАЈНО.

Члан 39.

(Основно безбједносно провјеравање)

(1) **Основно безбједносно провјеравање** обавља Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ (у даљњем тексту: ОБАБиХ), провјеравајући податке за лице назначено у основном упитнику за безбједносно провјеравање.

(2) Подаци из упитника који је попунило лице за које се ради безбједносно провјеравање, упоређују се с подацима из службене евиденције којом располаже ОБАБиХ, као и подацима других надлежних државних органа и осталих одговарајућих извора података утврђених посебним правилником, који доноси Савјет министара БиХ и који је усаглашен са Законом.

(3) Ако се у поступку основног безбједносног провјеравања неког лица утврди сумња безбједносне сметње, ОБАБиХ је дужна додатно да провјери податке који су разлог безбједносне сметње, али само уз претходну сагласност провјераваног лица којем се предочава податак који је основ безбједносне сметње. У случају да се провјеравано лице сагласи с додатним провјеравањем, оно то потврђује попуњавањем и потписивањем првог дијела додатног упитника. Ако то не учини, генерални директор ОБАБиХ обавијестиће министра безбједности БиХ, односно министра одбране БиХ, у складу са чл. 36. и 37. овог закона (у даљњем тексту: лица надлежна за издавање дозвола) који ће, на основу сумње безбједносне сметње, одбити издавање дозволе за приступ тајним подацима.

Члан 40.

(Проширено безбједносно провјеравање)

(1) **Проширено безбједносно провјеравање** обавља ОБАБиХ на основу попуњеног основног и посебног упитника и података других органа и извора, као и евиденције којом располаже.

(2) Ако се поступком проширеног безбједносног провјеравања утврди сумња безбједносне сметње, ОБАБиХ може, ако је потребно, уз писану сагласност провјераваног лица, предузети мјере даљег провјеравања путем својеручно потписаног првог дијела додатног упитника. Међутим, ако провјеравано лице не да сагласност, односно не испуни и не потпише први дио додатног упитника, генерални директор ОБАБиХ обавијестиће лица надлежна за издавање дозволе која ће, на основу сумње безбједносне сметње, одбити издавање дозволе за приступ тајним подацима.

Члан 41.

(Проширено безбједносно провјеравање с безбједносним истраживањем)

(1) **Проширено безбједносно провјеравање с безбједносним истраживањем** обавља ОБАБиХ на основу попуњеног основног и посебног упитника, те обављањем разговора с лицима која је у првом дијелу додатног упитника назначило провјеравано лице и која могу податке из упитника потврдити, односно на основу провјеравања навода у посебној изјави.

(2) Ако се провјеравањем података из става (1) овог члана не разјасни довољно сумња безбједносне сметње, ОБАБиХ може да провјери податке о околностима сумње и код других лица, органа или организација које могу помоћи коректном завршетку проширеног безбједносног провјеравања с безбједносним истраживањем.

Члан 42.
(Додатно провјеравање)

(1) Ако сумња безбједносне сметње проистиче из околности која се односи на брачног или ванбрачног партнера, односно било које пунољетно лице које живи у заједници с провјераваним лицем, оно ће испунити други дио додатног упитника.

(2) Одговорни запосленици ОБАБиХ могу да обаве разговор и с лицима из става (1) овог члана ради разјашњења заснованости безбједносне сметње, али само након што они дају сагласност за основно безбједносно провјеравање у писаној форми.

(3) За основно безбједносно провјеравање и у овом случају спроводи се иста процедура прецизирана чланом 39. овог закона.

Члан 43.
(Издавање дозвола)

Лица надлежна за издавање дозвола након спроведеног:

- а) основног безбједносног провјеравања, ако нису утврђене безбједносне сметње, издају дозволу за приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО,
- б) проширеног безбједносног провјеравања, ако нису утврђене безбједносне сметње, издају дозволу за приступ тајним подацима степена ТАЈНО,
- ц) проширеног безбједносног провјеравања с безбједносним истраживањем, ако нису утврђене безбједносне сметње, издају дозволу за приступ тајним подацима степена ВРЛО ТАЈНО.

Члан 44.
(Уручивање и одбијање издавања дозволе)

(1) Дозвола из члана 43. овог закона уручује се провјераваном лицу, а о издавању дозволе у писаној форми обавјештавају се руководилац органа, организације или институције који је упутио захтјев за безбједносно провјеравање.

(2) Ако лица надлежна за издавање дозвола, на основу потврђене безбједносне сметње, одбију да издају дозволу за приступање тајним подацима, дужна су да провјераваном лицу наведу разлоге безбједносне сметње. Изворе и начине безбједносног провјеравања лица надлежна за издавање дозвола нису обавезна да образлажу.

Члан 45.
(Жалбени поступак)

(1) Против рјешења лица надлежних за издавање дозвола, којима је одбијен захтјев за издавање дозволе за приступ тајним подацима, провјеравано лице може у року од 15 дана од дана достављања рјешења да уложи жалбу Безбједносно-обавјештајној комисији за надзор над радом ОБАБиХ Парламентарне скупштине БиХ. Комисија о жалби расправља и доноси одлуку коју доставља надлежном лицу које је одбило захтјев за издавање дозволе. Лице надлежно за издавање дозволе доставиће одлуку Комисије провјераваном лицу у писаној форми, у року од осам дана од дана доношења.

(2) Против коначне одлуке којом се одбија издавање дозволе за приступ тајним подацима може се покренути управни спор код Суда БиХ у року од 30 дана.

(3) Подношење жалбе или покретање управног спора не задржава извршење рјешења из става (1) овог члана.

(4) Послије завршеног поступка пред надлежним судом, лицу којем се утврди непостојање

безбједносне сметње припадају сва права утврђена Законом.

Члан 46.
(Сарадња у поступку безбједносних провјеравања)

ОБАБиХ и други надлежни органи, организације и институције Босне и Херцеговине могу у поступку безбједносног провјеравања одређеног лица сарађивати, у складу с потписаним споразумом с другом државом, међународном или регионалном организацијом, уз уважавање одредаба прописа Босне и Херцеговине који се односе на заштиту личних података, као и одговарајућих одредаба Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 12/04 и 20/04).

Члан 47.
(Формални предуслови за безбједносно провјеравање)

(1) Прије почетка безбједносног провјеравања руководицац ће предузети активности да би лица која су предмет безбједносног провјеравања претходно:

- а) упознао с прописима из области обраде тајних података,
- б) упознао с обавезом добијања дозволе за приступ тајним подацима одговарајућег степена,
- ц) упознао са садржајем безбједносног провјеравања и поступком за добијање дозволе,
- д) обезбиједио да провјеравано лице да писмену сагласност за провјеравање, испуни одговарајући упитник, својеручно потпише изјаву да је упознато с прописима који уређују обраду тајних података и обавезе се да ће поступати у складу с наведеним прописима.

(2) Лица која су предмет безбједносног провјеравања не могу се позивати на неиспуњавање обавеза из тач. а), б) или ц) става (1) овог члана, како би спријечила или довела у питање безбједносно провјеравање.

Члан 48.
(Врсте упитника)

Одговарајући безбједносни упитник из члана 47. став (1) тачка д) овог закона за добијање дозволе за приступ тајним подацима појединих степена тајности је:

- а) **основни упитник** за добијање дозволе за приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО,
- б) **основни и посебни упитник** за добијање дозволе за приступ тајним подацима степена ТАЈНО и
- ц) **основни, посебни и први дио додатног упитника** за добијање дозволе за приступ тајним подацима степена ВРЛО ТАЈНО.

Члан 49.
(Садржај основног упитника)

Основни упитник садржи сљедеће податке:

- а) име и презиме, укључујући и пријашња,
- б) јединствени матични број (ЈМБ),
- ц) датум и мјесто рођења,
- д) држављанство, односно држављанства укључујући и ранија,
- е) адреса боравка (пребивалиште и боравиште),
- ф) боравак у иностранству ако је трајао дуже од три мјесеца,
- г) брачно стање, лични подаци брачног или ванбрачног партнера и пунољетног лица која живе у заједници с провјераваним лицем,
- х) стручна спрема, стечено звање и посао којим се бави,
- и) досадашњи послодавци и њихове адресе,
- ј) служење војног рока и ангажман у оружаним снагама или другим наоружаним формацијама,
- к) школовање и учешће на семинарима или другим облицима образовања и усавршавања у

- иностранству ако су трајала дуже од три мјесеца,
- л) правоснажне пресуде због кривичних дјела, односно рјешења о прекршајима из садржаја Закона,
 - м) текући судски процеси,
 - н) овисност о алкохолу, дроги и други облици овисности,
 - о) контакти са страним безбједносним или обавјештајним службама,
 - п) чланство или сарадња с организацијама које заговарају тероризам и друге противуставне начине промјене уставног поретка Босне и Херцеговине,
 - q) изречене дисциплинске мјере у посљедње двије године због кршења прописа о обради тајних података,
 - р) раније безбједносно провјеравање у складу с тадашњим законима,
 - с) раније безбједносно провјеравање у складу с одредбама Закона,
 - т) имовно стање провјераваног лица и лица из тачке г) овог става.

Члан 50.
(Садржај посебног упитника)

Посебни упитник садржи сљедеће податке:

- а) учешће у страним оружаним снагама или другим наоружаним формацијама,
- б) порески број,
- ц) финансијске обавезе и преузете гаранције,
- д) особине, склоности и околности из живота које могу бити мотив за уцјењивање или друге облике притисака на провјеравано лице.

Члан 51.
(Садржај додатног упитника)

Додатни упитник састоји се из два дијела:

- а) навођење имена, презимена и адреса три лица која могу потврдити наводе из упитника, а не могу бити лица из члана 49. став (1) тачка г) овог закона или, ако провјеравано лице из оправданих разлога није у могућности да наведе тражена имена, давање посебне изјаве о разлозима немогућности, те о свим питањима која од ње тражи ОБАБиХ или лица надлежна за издавање дозволе коју ће та лица узети у обзир при доношењу рјешења о издавању дозволе,
- б) подаци о лицима из члана 49. став (1) тачка г) овог закона за која се може урадити безбједносно провјеравање у складу са Законом.

Члан 52.
(Обавезе при испуњавању упитника)

Лица која испуњавају упитнике из чл. 49, 50. и 51. овог закона обавезна су да дају тачне и детаљне одговоре на сва питања из упитника. У случајевима када на питање немају шта да одговоре, лица ће, под пуном законском одговорношћу, написати изјаву да немају ништа да изјаве у вези с тим питањем.

Члан 53.
(Период безбједносног провјеравања)

(1) Подаци из основног, посебног и додатног упитника провјеравају се у поступку издавања дозволе за приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО, ТАЈНО и ВРЛО ТАЈНО за период од посљедњих 15 година.

(2) Свако сљедеће Законом обавезно безбједносно провјеравање података у поступку издавања дозволе за приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО обухвата период од посљедњих десет година, а за дозволе за приступ тајним подацима степена ТАЈНО и ВРЛО ТАЈНО обухвата период од

последњих пет година.

Члан 54.
(Љекарски преглед)

- (1) Ако се поступком безбједносног провјеравања утврди сумња у овисност о алкохолу, дроги или други непримјерени облици овисности, генерални директор ОБАБиХ писаним актом може да упути провјеравано лице на обављање љекарског прегледа у надлежну институцију.
- (2) Ако провјеравано лице не прихвати приједлог из става (1) овог члана, лице надлежно за издавање дозволе донијеће рјешење о одбијању издавања дозволе за приступ тајним подацима.

Члан 55.
(Право задржавања тајности извора података)

- (1) ОБАБиХ, односно лица надлежна за издавање дозвола, нису дужна да предочавају податке о нелегалној сарадњи провјераваног лица са страним обавјештајним и безбједносним службама ако би то угрожавало изворе, начине доласка до података и поступак њиховог провјеравања.
- (2) Подаци из става (1) овог члана предочавају се у жалбеном поступку Безбједносно-обавјештајној комисији за надзор над радом ОБАБиХ Парламентарне скупштине БиХ, односно судији суда у Босни и Херцеговини у поступку судског спора, ако је то потребно.
- (3) Лица из става (2) овог члана морају посједовати одговарајућу дозволу у складу са Законом.

Члан 56.
(Сарадња с другим надлежним органима)

- (1) Одређене податке из основног, посебног и додатног упитника, поред својих оперативних сазнања и евиденција, ОБАБиХ ће провјеравати путем сарадње с послодавцима, судовима, тужилаштвима, структурама у Оружаним снагама БиХ, полицијским органима у Босни и Херцеговини, као и пореским, царинским и осталим надлежним државним, ентитетским и другим органима.
- (2) Органи из става (1) овог члана дужни су да сарађују с ОБАБиХ у процесу спровођења Закона.
- (3) Органи из става (1) овог члана су, такође, дужни у процесу безбједносног провјеравања да сарађују с органима из члана 33. овог закона.

Члан 57.
(Додатно провјеравање у случају сумње безбједносне сметње)

- (1) Ако је против лица које већ има дозволу за приступ тајним подацима покренут дисциплински поступак због кршења прописа који регулишу обраду тајних података или је против тог лица покренут кривични поступак због сумње извршења кривичног дјела или је утврђена основана сумња безбједносне сметње у складу с одредбама Закона, руководилац органа, организације или институције у којој је провјеравано лице ангажовано на пословима приступа, коришћења, чувања и заштите тајних података дужан је да о томе обавијести лица надлежна за издавање дозволе.
- (2) Лица надлежна за издавање дозвола, ако се процијени постојање основане сумње, упутиће захтјев ОБАБиХ за додатно безбједносно провјеравање.
- (3) У случају из става (1) овог члана није потребна посебна сагласност провјераваног лица, али је, одмах по почетку поступка додатног безбједносног провјеравања, дужност руководиоца да том лицу привремено, до завршетка поступка, онемогући приступ тајним подацима, о чему се доноси рјешење.

Члан 58.
(Поновно безбједносно провјеравање након добијања дозволе)

- (1) Лице које има приступ тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО обавезно је безбједносно провјеравати сваких десет година, а лице које има приступ тајним подацима степена ТАЈНО и ВРЛО ТАЈНО безбједносно провјеравати најмање сваких пет година.
- (2) Поступак поновног провјеравања исти је као и поступак првог провјеравања, ако није законом или међународним споразумом Босне и Херцеговине и друге државе, међународне или регионалне организације другачије одређено.
- (3) Ако у новом безбједносном провјеравању ОБАБиХ утврди безбједносне сметње, лица надлежна за издавање дозволе донијеће рјешење о одузимању дозволе и о томе обавијестити провјеравано лице и руководиоца државног тијела, организације или институције у којој то лице има приступ тајним подацима.
- (4) Од тренутка добијања рјешења из става (3) овог члана руководиоца је дужан да спријечи приступ тајним подацима лицу којем је одузета дозвола.

Члан 59.
(Безбједносне сметње)

- (1) Безбједносне сметње због којих се одбија издавање дозволе за приступ тајним подацима, су:
 - а) доказано лажно навођење података у упитнику за провјеру,
 - б) правоснажне судске пресуде од најмање три мјесеца затворске казне,
 - ц) постојање једног или више правоснажних рјешења због прекршаја из члана 49. тачка л) Закона,
 - д) вођење поступка због кривичних дјела за која се могу изрећи затворске казне у трајању од најмање три мјесеца,
 - е) вођење поступка пред Међународним трибуналом за ратне злочине почињене на подручју бивше Југославије, односно пред одговарајућим судом у Босни и Херцеговини,
 - ф) доказано постојање безбједносне сметње у вези с једном или више информација из упитника за безбједносно провјеравање, које утемељују оправдану сумњу у аутентичност, лојалност држави и повјерљивост лица за омогућавање приступ, коришћења, чувања и заштите тајних података, а нарочито сљедеће:
 - 1) неовлашћен контакт с припадницима организованих криминалних група, терористичким организацијама и организацијама које их финансијски или на други начин подржавају, односно чланство у њима,
 - 2) неовлашћени контакт или сарадња с лицима из обавјештајно-безбједносних или војних структура других држава,
 - 3) изношење или коментарисање тајних информација, докумената и активности неовлашћеним лицима, а нарочито обавјештајно-безбједносним службама других држава или средствима јавног информисања,
 - 4) прекомјерна задуженост која доводи до финансијских тешкоћа и представља доказану могућност за уцјену или друге облике притисака на провјеравано лице,
 - 5) доказано необјашњиво богаћење из непознатог или извора који је повезан с организацијама из алинеја 1) и 2) тачке ф) овог става,
 - 6) одбијање пружања одговора или информација или доказано спречавање других да пруже одговоре или информације које захтијевају ОБАБиХ, лица надлежна за издавање дозвола или Комисија.
 - г) постојање других безбједносних сметњи одређених Законом или међународним споразумима.
- (2) Доказе за безбједносне сметње из става (1) овог члана дужна је да прикупи и изнесе ОБАБиХ у сарадњи с одговарајућим органима из члана 30. став (5) и члана 56. овог закона.

Члан 60.
(Евиденције)

(1) Руководиоци органа, организација и институција Босне и Херцеговине, ентитета и осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине похрањују евиденцију о дозволама и податке прикупљене током безбједносног провјеравања у посебан дио кадровских досијеа, а која се може користити искључиво у вези с одредбама Закона, односно спроведбеним прописима донесеним на основу њега.

(2) Одговорна лица из става (1) овог члана одговорна су за безбједност и заштиту евиденције из става (1) овог члана.

Члан 61.
(Примјена прописа у случају одузимања дозволе)

(1) Када лицу које има право приступа тајним подацима буде одузета дозвола од стране лица надлежних за издавање дозволе, оно се проглашава прекобројним, односно ставља на располагање с даном када одлука, у складу са чланом 45. овог закона, постане коначна. Прекобројно лице распоређује се искључиво на упражњена радна мјеста у истој или другој институцији, у складу са Законом. У случају немогућности распоређивања, због непостојања сличних радних мјеста, том лицу престаје радни однос уз отпремнину утврђену Законом.

(2) На лице из става (1) овог члана примјењиваће се одредбе којима је утврђена прекобројност у законима који регулишу ову област. Изузетно од одредаба тих посебних закона, прекобројност у овом случају наступа и када је код лица коначном одлуком надлежног органа утврђено постојање безбједносне сметње.

(3) Против одлука о проглашавању прекобројним, стављању на располагање, премјештају, престанку радног односа и отпремнинама могу се изјављивати жалбе, приговори или захтјеви за преиспитивање ако су они предвиђени посебним законима.

(4) Против коначних одлука по жалбама, приговорима или захтјевима за преиспитивање могу се водити судски спорови, ако су они предвиђени посебним законом, али предмет преиспитивања у поступку из става (3) овог члана, и жалбеног и судског, не могу бити коначне одлуке из чл. 36. и 37. овог закона.

Члан 62.
(Централни регистар и чување података)

(1) Савјет министара БиХ доноси одлуку о успостављању Централног регистра, у којем се води службена евиденција о издатим дозволама за сва лица која имају право приступа тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО, ТАЈНО и ВРЛО ТАЈНО.

(2) Евиденције о издатим дозволама из става (1) овог члана садрже сљедеће податке:

- а) име, презиме, ЈМБ, датум, мјесто и држава рођења, држављанство лица,
- б) орган у којем је лице запослено,
- ц) степен тајности до којег лице има право приступа,
- д) констатације о поновним безбједносним провјеравањима,
- е) број, датум издавања и датум престанка важења дозволе,
- ф) сагласност за безбједносно провјеравање у писаној форми и
- г) друге документе у вези с безбједносним провјеравањем.

(3) Сви подаци који се односе на безбједносно провјеравање чувају се онолико дуго колико важи безбједносна дозвола, односно за вријеме у којем лице има право приступа тајним подацима, а после тога с подацима се поступа у складу са законима који регулишу питање заштите личних

података.

(4) Документи из става (1) овог члана за лица која нису прошла безбједносно провјеравање, односно којима није издата дозвола, биће похрањивани у евиденцијама из члана 60. овог закона.

(5) Централни регистар из става (1) овог члана такође обавља послове пријема и достављања тајних података.

Члан 63. (Привремени приступ тајним подацима)

(1) Привремено се може одређеном лицу које има дозволу омогућити приступ тајним подацима за један степен тајности изнад онога на који то лице има право.

(2) Приступ из става (1) овог члана омогућава се на основу захтјева руководиоца који се у писаној форми упућује лицима надлежним за издавање дозволе, уз образложење неопходности и ограничење на само оне податке који су потребни за спровођење одређене активности, али та привременост може да траје најдуже три мјесеца.

ГЛАВА IV - ПРИСТУП ТАЈНИМ ПОДАЦИМА И ЊИХОВО ЧУВАЊЕ

Члан 64. (Право приступа тајним подацима)

(1) Право приступа тајним подацима степена тајности одређеног у дозволи при обављању дужности или у оквиру радних задатака имају само лица која су добила дозволу од лица надлежних за издавање дозвола.

(2) Нико не смије да тражи тајни податак прије и у већем обиму него што је потребно за обављање дужности или радних задатака.

Члан 65. (Располагање тајним подацима)

Тајни подаци могу се другим државним, ентитетским или органима на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине који поступају по Закону, односно овлашћеним запосленицима у тим органима, ставити на располагање само на основу писане дозволе руководиоца органа који је одредио тајност.

Члан 66. (Услови размјене тајних података)

Овлашћено лице може тајне податке прослиједити државном, ентитетском, те органу, организацији или институцији на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине, као и правним и физичким лицима из члана 3. став (1) овог закона само под условом да:

- а) корисник тих тајних података испуњава физичке, организационе и техничке услове за чување тајних података у складу са Законом и спроведбеним прописима усаглашеним са Законом,
- б) лица која ће приступати тајним подацима имају дозволу одговарајућег нивоа за то,
- ц) овлашћена лица, уз добијену дозволу, потпишу писмену изјаву да су упозната са Законом, другим одговарајућим прописима и ако се обавежу да ће тајне податке користити у складу с наведеним прописима,
- д) државни орган, организација или институција гарантују да ће приступ тајним подацима бити омогућен само овлашћеним лицима којима је то потребно ради обављања службене дужности.

Члан 67.
(Ограничења размјене тајних података)

Законски корисник који од овлашћеног лица добије тајни податак не смије га без сагласности стављати на располагање другим корисницима, осим у случајевима утврђеним Законом и спроведбеним прописима.

Члан 68.
(Надзор и евиденција)

Овлашћено лице мора да има стални надзор над дистрибуцијом тајних података и мора да води ажурну прописану евиденцију из које ће бити очигледно када и ко се с тајним податком упознао.

Члан 69.
(Поступак чувања тајних података)

(1) У сваком државном, ентитетском и органу, организацији или институцији на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине, која је корисник тајних података, мора се, у складу са Законом и на њему заснованим спроведбеним прописима, успоставити систем поступака и одлука значајних за чување тајних података који је усаглашен са степеном тајности и који гарантује онемогућавање неовлашћеног откривања тих података.

(2) Поступци из става (1) овог члана морају садржавати али не ограничавајући се само на њих сљедеће:

- а) опште безбједносне одлуке,
- б) заштиту лица која имају приступ тајним подацима,
- ц) заштиту просторија,
- д) заштиту докумената и медија који садрже тајне податке,
- е) заштиту комуникација путем којих се преносе тајни подаци,
- ф) начин означавања степена тајности,
- г) заштиту опреме којом се обрађују тајни подаци,
- х) начин упознавања корисника с одлукама и поступцима заштите тајних података,
- и) надзор и евидентирање приступа тајним подацима, и
- ј) надзор и евидентирање слања и дистрибуције тајних података.

Члан 70.
(Мјере и поступци заштите тајних података)

(1) Тајни подаци морају се чувати на начин који обезбјеђује да приступ тим подацима имају само они који располажу дозволом за приступ тајним подацима одговарајућег нивоа и којима су ти подаци потребни при вршењу њихових дужности и обављању радних задатака.

(2) Ван просторија корисника тајни подаци могу се слати само уз поштовање заштитних мјера и поступака који гарантују да ће до података доћи само лица која имају дозволу одговарајућег нивоа.

(3) Поступке и одлуке у вези са заштитом слања тајних података доносе одговорни руководиоци у складу са степеном тајности тих података, с тим да то слање не смије бити обављено путем незаштићених комуникационих средстава.

(4) Савјет министара БиХ детаљније прописује физичке, организационе и техничке мјере и поступке заштите тајних података и докумената посебним прописом из члана 24. овог закона.

Члан 71.
(Поступак у случају нестанка, уништења или неовлашћеног откривања)

(1) Функционери, државни службеници и други запосленици у државним, ентитетским, те органима, организацијама и институцијама на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине, који утврде да се десио нестанак, уништавање или неовлашћено откривање тајних података, обавезни су да о томе одмах обавијесте овлашћено лице.

(2) Корисник, односно прималац тајних података који утврди да је тајни податак нестао, уништен или да је до њега дошло неовлашћено лице, обавезан је да о томе одмах обавијести овлашћено лице органа који је те податке упутио.

(3) Овлашћено лице из става (2) овог члана дужно је да без одгађања предузме мјере ради утврђивања околности и одговорности због нестанка или откривања тајног податка неовлашћеном лицу, те да предузме одговарајуће радње ради отклањања штетних посљедица.

Члан 72. **(Обука о заштити тајних података)**

(1) Послије обављања безбједносног провјеравања, односно издавања дозволе за приступ тајним подацима, овлашћена лица проћи ће обуку о заштити тајних података да би стекла одговарајуће знање, нарочито о сљедећим питањима:

- а) одредбама које регулишу питање заштите тајних података и законску одговорност за њихово неовлашћено откривање,
- б) принципима заштите тајних података у обиму потребном за обављање радних задатака, односно дужности, и
- ц) осталим питањима која се сматрају значајним за овлашћена лица, узимајући у обзир њихово радно мјесто, односно дужност.

(2) Орган из члана 75. овог закона је извршни предлагач у успостављању програма едукације о питању безбједности, ради усмјеравања и обуке свих овлашћених лица у погледу Закона, али и оних који имају потребу за приступ таквим информацијама.

(3) Овај програм прихватиће, уредиће и спровешће свака институција или орган који има потребу за приступ тајним подацима.

(4) Програм едукације о питању безбједности биће утврђен посебним правилником који ће донијети руководилац органа из члана 75. овог закона.

(5) Трошкове обуке сносиће институција, односно орган у којем су овлашћена лица запослена.

ГЛАВА V - НАДЗОР

Члан 73. **(Унутрашњи надзор)**

(1) Руководиоци органа, министарстава, управа, завода, служби, организација и институција одговорни су за организацију унутрашњег надзора над спровођењем Закона.

(2) У министарствима Савјета министара БиХ, Оружаним снагама БиХ, Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ, Државној агенцији за истраге и заштиту, Државној граничној служби, управама и самосталним државним, ентитетским, те службама и институцијама на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине, за послове унутрашњег надзора над заштитом тајних података систематизују се посебна радна мјеста на која се распоређују овлашћени запосленици или се успостављају посебне организационе јединице у оквиру министарстава, завода, агенција, служби и институција.

Члан 74.

(Садржај унутрашњег надзора)

(1) Унутрашњим надзором мора се у свим државним, ентитетским и органима на другим нивоима државне организације Босне и Херцеговине обезбиједити редовно праћење и оцјењивање појединих активности на спровођењу Закона, као и прописа и одлука донесених на основу њега.

(2) Савјет министара БиХ детаљније прописује начин и садржај унутрашњег надзора над спровођењем Закона и одговарајућих подзаконских прописа.

Члан 75.

(Државни безбједносни орган)

(1) Савјет министара БиХ одређује државни безбједносни орган које прати спровођење Закона и других прописа донесених на основу њега.

(2) Државни безбједносни орган обавља, нарочито, сљедеће задатке:

- а) врши надзор над безбједносним провјеравањима,
- б) издаје дозволе за приступ тајним подацима других држава, међународних или регионалних организација у складу са Законом или међународним, односно регионалним споразумима,
- ц) прати стање у области одређивања и заштите тајних података и брине за усавршавање и спровођење физичких, организационих и техничких стандарда заштите тајних података у државним, ентитетским и органима на другим нивоима државне организације Босне и Херцеговине, код носилаца јавних дужности, те у привредним организацијама које долазе до тајних података и њима располажу,
- д) брине о извршавању прихваћених међународних обавеза и међународних уговора о заштити тајних података, те с тим у вези сарађује с надлежним тијелима других држава, међународних или регионалних организација,
- е) брине о заштити тајних података у државним институцијама и органима у иностранству,
- ф) издаје безбједносне потврде за системе и средства за пренос, чување и обраду тајних података других држава, међународних или регионалних организација,
- г) потврђује испуњавање прописаних услова за обраду тајних података од стране појединих тијела,
- х) издаје упутства за поступање с тајним подацима друге државе, односно међународне или регионалне организације,
- и) врши надзор над спровођењем физичких, организационих и техничких одлука за заштиту тајних података друге државе, међународне или регионалне организације и, у складу са сазнањима на основу надзора, издаје обавезне инструкције за отклањање установљених пропуста које су органи дужни неодгодиво отклонити,
- ј) размјењује податке с државним безбједносним органима и међународним организацијама,
- к) припрема предлоге прописа потребних за спровођење Закона,
- л) даје мишљење о усаглашености општих аката о одређивању, заштити и приступу тајним подацима са Законом,
- м) координира дјеловање органа надлежних за безбједносно провјеравање,
- н) предлаже поступке за ефикаснију заштиту тајних података,
- о) обавља надзор над криптозаштитом тајних података, и
- п) обавља друге задатке који су одређени Законом и прописима донесеним на основу њега.

(3) Савјет министара БиХ одредиће органе за информатичку безбједност при преношењу тајних података.

Члан 76.

(Надзор)

(1) Државни безбједносни орган врши оперативни и технички надзор у области заштите тајних података над свим институцијама и органима Босне и Херцеговине, ентитета и осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине, чије надлежности подразумевају поступање по

одредбама Закона, односно чије су активности везане за Централни регистар из члана 62. Закона.

(2) О обављеном надзору и његовим резултатима државни безбједносни орган дужан је најмање једном годишње да поднесе извјештај Безбједносно-обавјештајној комисији за надзор над радом ОБАБиХ Парламентарне скупштине БиХ.

Члан 77. (Парламентарни надзор)

(1) Безбједносно-обавјештајна комисија за надзор над радом ОБАБиХ Парламентарне скупштине БиХ надзираће примјену Закона.

(2) Комисија је, између осталог, надлежна за:

- а) обављање надзора над примјеном Закона од стране институција Босне и Херцеговине, ентитетских и органа на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине,
- б) одржавање расправе и разматрање извјештаја Министарства безбједности БиХ, односно Министарства одбране БиХ, те државног безбједносног органа о издавању дозвола, безбједносним провјеравањима и осталим аспектима примјене Закона,
- ц) спровођење истрага о раду Министарства безбједности БиХ, односно Министарства одбране БиХ о питању издавања дозвола, ОБАБиХ о питању безбједносних провјеравања и државног безбједносног органа о питањима из његове надлежности, али искључујући истраге везане за тајне податке других држава, међународних или регионалних организација,
- д) тражење од надлежних органа из Закона, путем предсједавајућег Комисије, обезбјеђивање стручних савјета потребних ради обављања дужности надзора, и
- е) остале активности усмјерене ка обезбјеђивању потпуног спровођења Закона.

(3) Током спровођења истраге Комисија може испитивати све функционере, државне службенике, запосленике и остала лица која су обухваћена Законом, те имати приступ документацији потребној за спровођење истраге.

(4) За приступ документацији из става (3) овог члана чланови Комисије морају имати одговарајућу дозволу у складу са Законом.

ГЛАВА VI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 78. (Казне за одговорна лица)

Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се одговорно лице у органу, агенцији, заводу, служби, организацији и институцији Босне и Херцеговине, ентитета, или осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине ако:

- а) овлашћени орган не води евиденцију о достављању тајних података других држава, међународних или регионалних организација (члан 28),
- б) руководилац органа с листе коју је утврдио Савјет министара БиХ не упути захтјев ОБАБиХ у предвиђеном року (члан 30),
- ц) овлашћени орган не води службену евиденцију о издатим дозволама за сва лица која имају право приступа тајним подацима степена ПОВЈЕРЉИВО, ТАЈНО и ВРЛО ТАЈНО (члан 62),
- д) руководиоци органа, организација и институција Босне и Херцеговине, ентитета и осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине не воде евиденцију о дозволама за своје овлашћене запосленике и не похрањују је у посебни дио кадровских досијеа (члан 60),
- е) овлашћено лице нема стални надзор над дистрибуцијом тајних података и не води ажурну евиденцију из које је видљиво када и ко се с тајним податком упознао (члан 68),
- ф) није успостављен систем поступака и одлука значајних за чување тајних података (члан 69),
- г) чувањем и слањем није обезбијеђена заштита тајних података од приступа неовлашћених лица (члан 70),

- х) не обевидјести овлашћено лице о нестанку, уништавању или неовлашћеном откривању тајних података (члан 71),
- и) није обезбијеђен унутрашњи надзор над заштитом тајних података (чл. 73. и 74).

Члан 79.
(Казне за одговорна овлашћена лица)

Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се овлашћено лице ако:

- а) пренесе овлашћење за одређивање података на друга лица (члан 13. став (3)),
- б) одреди степен ПОВЈЕРЉИВО, ТАЈНО или ВРЛО ТАЈНО а да за то нема овлашћења (чл. 13. и 14),
- ц) не одреди тајност документу који настаје спајањем два или више података који сами по себи немају тајни карактер (члан 18),
- д) не поступи у складу са чланом 21. овог закона,
- е) неовлашћено промијени степен тајности документа, односно података (члан 23),
- ф) тајни докуменат не означи прописаним ознакама (члан 24),
- г) не спријечи приступ тајним подацима лицу којем је одузета дозвола (члан 58. став (4)),
- х) изда привремену дозволу за приступ тајним подацима противно одредбама члана 63. овог закона,
- и) поступи противно члану 67. овог закона.

ГЛАВА VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 80.
(Бухетска средства за спровођење Закона)

За спровођење Закона потребно је обезбиједити средства из буџета институција Босне и Херцеговине, буџета ентитета и осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине, односно средства из буџета сваке државне, ентитетске и институције на осталим нивоима државне организације Босне и Херцеговине појединачно.

Члан 81.
(Сprovedбени прописи које доноси Савјет министара БиХ)

Савјет министара БиХ дужан је да најкасније у року од три мјесеца послје ступања на снагу Закона донесе спроведбене прописе за које је надлежно, у складу с одговарајућим одредбама Закона.

Члан 82.
(Други спроведбени прописи)

Сви органи, организације и институције Босне и Херцеговине, ентитета и осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине дужни су да најкасније у року од шест мјесеци послје ступања на снагу Закона донесу одговарајуће прописе из своје надлежности и организационо се прилагоде његовом спровођењу, односно да постојеће спроведбене прописе и организацију усагласе с одредбама Закона.

Члан 83.
(Обезбјеђење добијања дозвола)

(1) Органи, организације и институције БиХ, ентитета и осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине дужна су да најкасније у року од 18 мјесеци од дана ступања на снагу Закона обезбиједе да сви функционери и запосленици који по карактеру послова које обављају морају имати приступ тајним подацима добију одговарајуће дозволе предвиђене Законом.

(2) Свим функционерима и запосленицима који не добију дозволе из става (1) овог члана приступ

тајним подацима мора бити онемогућен.

Члан 84.
(Усаглашавање степена тајности)

Дужност овлашћених лица је да тајним подацима којима је степен тајности одређен у складу с ранијим прописима и још увијек имају оперативну вриједност промијене степен тајности како би он био усаглашен с одредбама Закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона.

Члан 85.
(Усаглашавање степена тајности за електронске и друге податке)

(1) Ознаке степена тајности није обавезно у року из члана 84. овог закона мијењати тајним подацима у електронској или другој (непапирној) форми, односно у текућој или сталној збирци документационог материјала.

(2) Тајним подацима из става (1) овог члана обавеза је ознаку тајности промијенити приликом њихове поновне употребе или стављања на располагање другом кориснику.

Члан 86.
(Поређење ранијих и садашњих врста и степена тајности)

Тајни подаци из члана 85. Закона, у прелазном периоду, обрађују се како сlijеди:

- а) подаци с ознаком ДРЖАВНА ТАЈНА као **ВРЛО ТАЈНО**,
- б) подаци с ознаком СЛУЖБЕНА или ВОЈНА ТАЈНА - СТРОГО ПОВЈЕРЉИВО као **ТАЈНО**,
- ц) подаци с ознаком СЛУЖБЕНА или ВОЈНА ТАЈНА - ПОВЈЕРЉИВО као **ПОВЈЕРЉИВО**,
- д) подаци с ознаком СЛУЖБЕНА или ВОЈНА ТАЈНА - ИНТЕРНО као **ИНТЕРНО**.

Члан 87.
(Усаглашавање закона у Босни и Херцеговини)

(1) Надлежна тијела у Босни и Херцеговини дужна су да у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу Закона усагласе одговарајуће одредбе закона и спроведбених прописа донесених на основу Закона, нарочито у области означавања тајних података.

(2) До усаглашавања закона из става (1) овог члана тренутно важећи прописи примјењиваће се упоредо са Законом, а у случају различитих рјешења, примјењиваће се одредбе овог закона.

Члан 88.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ број 197/05
28. јула 2005. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Шефик Хаферовић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Велимир Јукић, с. р.